

Међународни суд правде (МСП), главни судски орган Уједињених нација (УН), саопштио је данас да ће саветодавно мишљење о легалности једностраног проглашења независности Косова изнети на јавној седници у четвртак 22. јула.

Саветодавно мишљење суда саопштиће председник Суда Хисаши Овада, а седница ће бити емитована, у целости, уживо путем вебсајта МСП-а (www.icj-cij.org) са почетком у три сата по локалном времену на два званична језика МСП - француском и енглеском, наводи се у саопштењу за штампу суда у Хагу.

Након седнице 22. јула биће издато саопштење за штампу, кратак садржај саветодавног мишљења и читав текст саветодавног мишљења, а иста документа биће доступна и путем вебсајта Суда.

Питање Косова и Метохије доспело је пред суд у Хагу на захтев Србије, а после одлуке Генералне скупштине Уједињених нација у октобру 2008. године.

Расправа пред судом у Хагу почела је 1. децембра прошле године, а током девет дана своје мишљење о легалности самопроглашене независности Косова изнело је 29 делегација.

Оцену да је проглашење независности Косова у супротности са међународним правом, поред Србије, изнеле су Кина, Русија, Шпанија, Румунија, Кипар, Аргентина, Бразил, Вијетнам, Боливија, Венецуела, Азербејџан и Белорусија.

Супротан став су, уз представнике Косова, имале су САД, Велика Британија, Француска, Немачка, Холандија, Аустрија, Норвешка, Данска, Финска, Бугарска, Хрватска, Албанија, Јордан и Саудијска Арабија.

Правни заступници Бурундија нису се изричито изјаснили о томе да ли је декларација у складу с међународним правом.

Они су суд позвали да утврди да право на самоопредељење имају само колоније, али да то не утиче на "државни статус Косова".

Земље које су подржале декларацију као легалну тврдиле су да међународно право и резолуција 1244 Савета безбедности УН изричито не забрањују сецесију, а да принцип заштите територијалног интегритета важи за односе међу државама, а не и за односе ентитета унутар државе.

Право народа Косова на самоопредељење и отцепљење од Србије засновано је, по већини држава, на чињеници - утврђеној у документима УН и пресудама Хашког трибунала - да су власти у Београду годинама систематском репресијом, која је кулминирала кампањом протеривања 1999, Албанцима ускраћивале људска и грађанска права, као и право на "унутрашње самоопредељење" кроз широку самоуправу.

Независност Косова била је последица, а не узрок неуспеха преговарачког процеса за утврђивање будућег статуса покрајине и "једино одрживо решење", заједнички је став држава које су подржале косовску декларацију.

Земље које су оцениле да је та декларација нелегална биле су једногласне да је њоме прекршен принцип заштите територијалног интегритета и суверенитета који је "камен темељац" међународног правног поретка.

Резолуцијом 1244 гарантована је целовитост СРЈ, односно Србије, и прописано да будући статус Косова мора бити одређен споразумом Београда и Приштине уз одобрење Савета безбедности УН, нагласиле су те државе.

Њихов став је био и да се - будући да Савет безбедности УН није утврдио да су преговори окончани, нити је Косово прогласио независном државом - мора сматрати да је политички процес за утврђивање статуса још у току, а да је једнострана декларација о независности Косова противправна.

Народ Косова, као национална мањина, по тим државама, не ужива право на самоопредељење и сецесију, зато што, по међународним законима, то право могу да остваре само колоније и окупиране територије.

Тешка кршења људских и грађанских права Албанаца током деведесетих - која ниједна држава, укључујући и Србију, није негирала - не могу послужити као темељ и оправдање за право на сецесију 2008. када је Србија нудила Албанцима "унутрашње самоопредељење" и самоуправу кроз највиши степен аутономије.

Расправа о легалности једностране декларације о независности Косова била је преседан у 60 година постојања Међународног суда правде по великом броју земаља које су учествовале - писана мишљења суду је доставило 36 држава - и чињеници да су наступиле све сталне чланице Савета безбедности УН, укључујући први пут и Кину.

Након седнице 22. јула биће издато саопштење за штампу, кратак садржај саветодавног мишљења и читав текст саветодавног мишљења, а иста документа биће доступна и путем вебсајта Суда.

Правни тим Србије саопштио је тада да је задовољан расправом пред МСП-ом, преноси РТС.

"Никада до сада у неком саветодавном поступку пред овим судом није постојала оволика подељеност држава које су учествовале у расправи. Мислим да смо учинили све што смо могли", рекао је представник Србије Саша Обрадовић.

(Тањуг, Бета)